

Concello de
Vilagarcía de Arousa
Conservatorio Profesional de Música

**Programación
DIDÁCTICA
CORO
Grao Profesional**

Índice

1.Introdución.....	4
1.1.Marco Legal	4
1.2.Características do centro	6
1.3.Características do alumnado.....	6
2.Obxectivos xerais das ensinanzas musicais	8
2.1.Grao elemental	8
2.2.Grao Profesional.....	9
3.Obxectivos específicos das ensinanzas musicais	10
4.Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Coro	11
4.1.1. Obxectivos.....	11
4.1.2. Contidos	12
4.1.3. Criterios de Avaliación do Grao Profesional.....	13
4.1.3.1. Procedementos e ferramentas de avaliación.....	14
4.1.3.2. Criterios de cualificación aplicables a todos os cursos	15
4.1.3.3. Sistema de conral de asistencia do alumnado	16
4.1.3.4. Procedemento de recuperación da convocatoria ordinaria	16
4.1.3.5. Procedementos de recuperación da convocatoria extraordinaria	17
4.1.3.6. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	17
5.Metodoloxía	18
5.1 Principios metodolóxicos	18
5.2 Métodos didácticos.....	19
6. Atención á diversidade.....	20
7. Temas transversais	21
7.1.Educación en valores	21
7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)	22
8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas.....	23
8.1. Actos institucionais	23
8.2. Cursos e clases maxistras.....	24
8.3. Audicións.....	24
8.4. Outros	24
9. Secuenciación por cursos	25
9.1. Curso: 1º, 2º, 3º, 4º, 5º, e 6º de grao profesional.....	25
9.1.1.Obxectivos.....	25
9.1.2. Contidos	26
9.1.3. Criterios de avaliación.....	26
9.1.3.1. Minimos esixibles	27

9.1.3.2. Criterios de cualificación	27
9.1.4. Recursos didácticos	28
10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	29
11.Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento.....	30
12.ANEXOS	31
12.1.Probas de acceso 1º de grao profesional.....	31
12.1.1.Normativa Xeral	31
12.2.Probas de acceso a outros cursos do grao profesional (2º, 3º, 4º,5º e 6º cursos)	32
12.2.1. Normativa Xeral	32
12.2.2.Exame.....	33
12.2.3.Criterios de avaliación.....	33
12.2.4.Repertorio	33

1.Introdución

A presente Programación Didáctica de Coro está baseada na secuenciación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ao longo dos seis cursos de que consta o grao profesional, e foi realizada polo profesorado do departamento desta materia de acordo co currículo oficial vixente para a materia e co proxecto educativo do centro, como así establecen os artigos 5º e 10º do capítulo II dos Decretos 198/2007 e 203/2007, do 27 de setembro, respectivamente.

Este documento inclúe, ademais dos obxectivos e contidos, a metodoloxía que se vai a seguir (indicando materias e recursos didácticos que se empregarán), a avaliación e os seus tipos, procedementos e ferramentas (tanto da aprendizaxe coma da ensinanza e da propia programación), a atención á diversidade, e outras informacións que consideramos de interese e necesidade para levar a cabo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Entendemos esta programación didáctica como un instrumento flexible, que permite adaptarse ás circunstancias concretas do alumnado en cada momento do seu proceso de aprendizaxe, pero ao mesmo tempo, tamén como marco de referencia que lle dá forma á nosa ensinanza garantizando que aqueles alumnos e alumnas dun mesmo nivel, e incluso con diferente profesorado, poidan acceder a unha ensinanza que favoreza a consecución dunhas competencias mínimas equiparables.

1.1.Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os documentos legais que figuran a continuación, tendo presente o reflectido no Artigo 1.2 do Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos Conservatorios que explicita *“Tamén será de aplicación aos conservatorios de música e de danza de titularidade das entidades locais, e aos centros privados de ensinanza de música e de danza en todos aqueles aspectos que non contraveñan o establecido na súa lexislación específica e os límites fixados por ela”*. Figuran clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- **REAL DECRETO 428/2013, do 14 de xuño**, polo que se establecen as especialidades docentes do Corpo de Profesores de Música e Artes Escénicas vinculadas ás ensinanzas de Música e Danza
- **ORDE do 29 de setembro de 2015** pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensinanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.
- **CIRCULAR 6/2012** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se determinan as titulacións mínimas esixibles para a im-

partición das ensinanzas regradas de música nos Conservatorios de Música non dependentes da Consellería de Cultura, Educación e O.U. , e nos centros autorizados

- **DECRETO 229/2011**, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.
- **CIRCULAR 15/2011** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- **ORDE do 4 de agosto de 2011** pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.
- **DECRETO 223/2010**, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.
- **ORDE do 28 de xullo de 2008**, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.
- **CIRCULAR 21/2008** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se regula a avaliación e cualificación dos alumnos e das alumnas que cursan as ensinanzas elementais de música e danza dispostas nos decretos 196/2007, do 20 de setembro e 198/2007, do 27 de setembro, polos que se establece a ordenación das ensinanzas de grao elemental de danza e de música, respectivamente.
- **ORDE do 8 de febreiro de 2008**, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- **DECRETO 198/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música. DOG do 25 de outubro de 2007.
- **DECRETO 203/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.
- **CIRCULAR 9/2007** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

1.2. Características do centro

A creación do Conservatorio Profesional de Música de Vilagarcía de Arousa ven reflectida no Decreto 222/2000, de 13 de setembro, e autorizada a súa posta en funcionamento pola Orde do 6 de xullo de 2005, ámbalas dúas da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia.

É un centro público e oficial no que se imparten na actualidade os graos elemental e profesional das ensinanzas de réxime especial de música reguladas pola Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación.

Sito no Auditorio Municipal de Vilagarcía de Arousa, na Avda. da Mariña nº 27.

O centro sitúase na bisbarra do Salnés. A actividade musical da zona xira en torno á existencia deste centro, de bandas de música, asociacións culturais e coros. Existe en Vilagarcía de Arousa, e tamén de titularidade municipal, unha Escola Municipal de Música así coma escolas de música privadas. O mesmo sucede noutros municipios da comarca.

O propio Conservatorio e o Concello de Vilagarcía de Arousa, programan actividades musicais. A cidade carece de fonoteca pública e de biblioteca musical especializada (a excepción da do propio centro).

A maiores da actividade docente da ensinanza de música, no Centro realízanse diferentes actividades extraescolares e complementarias co obxectivo de completar a formación do alumnado: concertos, Masterclass, Seminarios, conferencias e cursos de especialización, e outros.

A ensinanza que se imparte no Conservatorio Profesional de Música de Vilagarcía de Arousa é a de música, regulada pola Lei 2/2006, do 3 de maio, de Educación e polo Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro polo que se fixan os aspectos básicos das ensinanzas profesionais de música, sendo na Comunidade Autónoma de Galicia os decretos polos que se regula o grao elemental e profesional o 198/2007, do 27 de setembro, e 203/2007, do 27 de setembro.

1.3. Características do alumnado

O centro conta cunha media de 125 alumnos e alumnas, variando a súa procedencia segundo a idade e o curso que realizan. Así, a maioría do alumnado pertence ao Concello de Vilagarcía de Arousa aínda que tamen é salientable o número de alumnos/as doutros concellos limítrofes.

As principais motivacións para o estudo neste Centro son:

- A obtención dun título que lles abra saídas profesionais, e que posibilite a continuidade de estudos no grao superior de música.
- O interese polo estudo dunha especialidade instrumental.
- A calidade da ensinanza.

– A localización do Conservatorio.

As expectativas de futuro do alumnado varían segundo o grao no que se atopan: os/as alumnos/as de grao elemental teñen como principal obxectivo obter unha formación que lles permita gozar da música e poder continuar os seus estudos. O alumnado do grao profesional manifesta as súas preferencias por dedicarse á docencia e á práctica instrumental (orquestra, banda, coro, cámara, solista, etc.), e, se cadra, continuar os seus estudos nun Conservatorio Superior de Música.

No estudo individual do alumnado resalta o esforzo, a análise do repertorio e a comprensión do mesmo. Como gran problema sobresa a falta de tempo, especialmente no grao profesional, debido á gran cantidade de horas que o alumnado pasa no seu centro de ensinanza obrigatoria. Outros problemas son a falta de organización, de constancia e concentración no estudo.

O clima existente entre o alumnado e o profesorado do centro é óptimo, sendo este un dos valores máis apreciados por ambas partes.

Como conclusión, extraemos que ao ser este un centro de ensinanza artísticas o grao de satisfacción do alumnado co centro é alto, por non ser obrigatorios os devanditos estudos.

2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais

2.1. Grao elemental

O artigo 2º do capítulo I do Decreto 198/2007, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música, indica que a finalidade deste grao é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade artística necesaria que permita acceder ao grao profesional.

Esta finalidade acadaríase coa consecución dos obxectivos ou capacidades ao longo dos catro cursos dos que consta o grao elemental e que o artigo 3º do capítulo I do mesmo Decreto enumera:

- a) Apreciar a importancia da música como linguaxe artística e medio de expresión cultural dos pobos e das persoas.
- b) Expresarse con sensibilidade musical e estética para interpretar a música de diferentes épocas e estilos, gozar con ela e enriquecer as propias posibilidades de comunicación e de realización persoal.
- c) Coñecer e valorar a importancia da respiración e do dominio do propio corpo no desenvolvemento da técnica instrumental, da calidade do son e da interpretación.
- d) Relacionar os coñecementos musicais coas características da escritura e da literatura do instrumento da especialidade, coa finalidade de adquirir as bases que permitan desenvolver a interpretación artística.
- e) Interpretar en público, coa necesaria seguridade en si mesmo, para vivir a música como medio de comunicación.
- f) Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos, e adaptarse harmónicamente ao conxunto.
- g) Ser consciente da importancia do traballo individual e adquirir a capacidade de escoitarse e ser crítico consigo mesmo.
- h) Valorar o silencio como elemento indispensable para o desenvolvemento da concentración, a audición interna e o pensamento musical.
- i) Ser consciente da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- j) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

2.2. Grao Profesional

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanza profesional de réxime especial de música, indica no artigo 2º que a súa finalidade é proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, ordenándose en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Esta finalidade acádase ao longo dos seis cursos dos que consta este grao coa consecución dos seguintes obxectivos que aparecen enumerados no artigo 3º do mesmo Decreto:

- a) Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- c) Analizar e valorar a calidade da música.
- d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
- f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- i) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais

A diferenza do Decreto 198/2007, que establece a ordenación do currículo das ensinanzas elementais, no Decreto 203/2007 de ordenación das ensinanzas profesionais recóllense no artigo 6º os obxectivos específicos destas, que serán desenvolvidos de xeito máis concreto no currículo de cada materia e que citaremos nos seguintes apartados deste mesmo punto.

Estes obxectivos específicos ou capacidades que deben ser adquiridos polo alumnado do grao profesional das ensinanzas de música son:

- a) Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.
- b) Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.
- c) Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- d) Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.
- e) Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.
- f) Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- g) Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.
- h) Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exixencias das obras.
- i) Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.
- j) Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.
- k) Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, afondando no coñecemento dos estilos e das épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.
- l) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Coro

4.1. Grao Profesional da materia de coro

En canto aos elementos curriculares do grao profesional que serviron de base para a elaboración desta programación, figuran no Anexo II do Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música e son os seguintes:

4.1.1. Obxectivos

As ensinanzas da materia de Coro dos estudos profesionais de música terán como obxectivo contribuir a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- a. Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- b. Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- c. Analizar e valorar a calidade da música.
- d. Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- e. Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
- f. Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- g. Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- h. Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- i. Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.
- j. Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.
- k. Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.
- l. Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- m. Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.

- n. Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.
- o. Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- p. Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.
- q. Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exixencias das obras.
- r. Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.
- s. Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.
- t. Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, afondando no coñecemento dos estilos e das épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.
- u. Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

4.1.2. Contidos

- a. Familiarizarse coa linguaxe xestual propio da dirección coral.
- b. Controlar de xeito consciente o mecanismo respiratorio e a emisión vocal para enriquecer as posibilidades tímbricas e proporcionarlle á voz capacidade de resistencia.
- c. Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- d. Decatarse da importancia de escoitar o conxunto e de integrarse nel para contribuír á unidade sonora e ao entendemento da música en conxunto e no conxunto.
- e. Coñecer a través da práctica coral tanto a música da nosa tradición occidental e estilos das diferentes épocas como de outras culturas, facendo así patente a súa importancia na formación integral da persoa e afondando no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- f. Recoñecer os procesos harmónicos e formais a través do repertorio vocal.
- g. Ler á primeira vista cun nivel que permita a montaxe fluída das obras. Participar na planificación e na realización en equipo de actividades corais valorando as achegas propias e alleas en función dos obxectivos establecidos, amosando unha actitude flexible e de colaboración, e asumindo responsabilidades no desenvolvemento das tarefas.
- h. Respiración, entoación, articulación e resonancia como elementos básicos da emisión vocal.
- i. Vocalizacións, entoación de acorde e cadencias para desenvolver o oído harmónico e a afinación.
- j. Práctica da memoria como elemento reitor da interpretación.

- k. Desenvolvemento da audición interna como elemento de control da afinación, da calidade vocal e da cor sonora do conxunto.
- l. Entoación de intervalos consonantes e disonantes en diferentes graos de complexidade para afianzar a afinación.
- m. Práctica da lectura á vista.
- n. Interpretación de repertorio de estilo polifónico e contrapuntístico a dúas, tres ou catro voces mixtas con ou sen acompañamento instrumental.
- o. Adquisición progresiva da seguridade persoal no exercicio do canto coral.
- p. Interpretación a solo e en grupo das obras traballadas durante o curso.
- q. Valoración do silencio como marco da interpretación.
- r. Interpretación dos textos que favorezan o desenvolvemento da articulación, a velocidade e a precisión rítmica.
- s. Interpretación de obras de repertorio coral de diferentes épocas e estilos, así como doutros xéneros e outros ámbitos culturais.

4.1.3. Criterios de Avaliación do Grao Profesional

1. Afinar correctamente todas as obras propias do curso tanto de forma individual como colectiva.
2. Medir correctamente todas as obras propias do curso tanto de forma individual como colectiva.
3. Manter o pulso de forma homogénea tanto de forma individual como formando parte dun grupo.
4. Coñecer e manexar correctamente as indicacións de dinámicas, agónicas, fraseo e articulación.
5. Coñecer e manexar correctamente as claves correspondentes á súa voz.
6. Coñecer e interpretar correctamente os xestos básicos do director.
7. Adquirir un hábito de estudo que permita un aproveitamento efectivo do traballo realizado.
8. Amosar interese pola adquisición de coñecementos.
9. Valorar o silencio como medio indispensable para ter unha concentración, como medio para escoitar as outras partes, e como disciplina de grupo e de traballo.
10. Asimilar como propias as pautas de comportamento que implica o feito de realizar unha actividade musical.
11. Realizar actuacións en público no Centro como fin lóxico do traballo realizado.
12. Desenvolver a memoria como elemento reitor da interpretación das obras.
13. Respirar con eficacia técnica e interpretativa.
14. Conseguir unha apertura natural e relaxada da boca.
15. Adquirir unha relaxación que permita coñecer e controlar o propio corpo.

16. Asistir aos ensaios extraordinarios que fosen necesarios para a preparación dos concertos públicos.
17. Ser consciente da importancia que teñen as normas e regras que rexen a actividade musical de conxunto, e aceptar a responsabilidade que, como membro dun grupo, contráese coa música e cos compañeiros.
18. Prácticar as obras de memoria na clase e nas audicións ou concertos.
19. Valorar a práctica coral como un proceso de aprendizaxe imprescindible para un futuro exercicio profesional.
20. Coñecer a través da práctica coral, obras de diversas épocas e estilos adecuadas ao seu nivel.
21. Traballar o desenvolvemento dun oído armónico.
22. Desenvolver un criterio musical que lle permita valorar as súas propias interpretacións e as dos demais.
23. Ler a primeira vista cunha soltura que permita a montaxe fluída das obras.
24. Darse conta da importancia de escoitar ao conxunto, e de integrarse no mesmo para contribuir á unidade sonora.
25. Chegar a un nivel de autovaloración que permita ao/á alumno/a corrixirse e perfeccionar nas cuestións técnicas e interpretativas da obra.
26. Adquirir un nivel suficiente de técnica vocal que permita interpretar correctamente as obras programadas.
27. Comprender todos os xestos da técnica de Dirección.
28. Recoñecer a importancia de escoitar o conxunto e de integrarse no mesmo para contribuir á unidade sonora.
29. Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.

4.1.3.1. Procedementos e ferramentas de avaliación

A avaliación ten dúas vertentes:

Avaliación continua. O/A profesor/a valorará de forma constante o progreso do/a alumno/a durante o curso, así como a súa actitude e asistencia, recoñecendo dita información no caderno de aula.

Avaliación puntual. Organizaranse probas prácticas ao longo do curso, ditas probas baseanse en analizar unha peza proposta para o caso, na que o alumnado deba recoñecer e argumentar a través dunha exposición escrita, todos os contidos tratados ata o momento, así como tamen as diferentes pezas, autores e estilos. O/A profesor/a valorará a cantidade do traballo presentado e o comportamento do/a alumno/a, así como tamen o traballado ao longo do período lectivo.

4.1.3.2. Criterios de cualificación aplicables a todos os cursos

1	Carencia total de traballo individual
2-3	<p>Graves dificultades coa labor feita, disculpas de malos entendidos despois de haber profundizado na peza na sesión anterior, derivado neste caso por unha falta de actitude por parte do alumnado no momento de tomar apuntamentos e non prestar atención.</p> <p>En relación ao anterior; non recordar aspectos, terminoloxía estruturas, subestructuras, etc, xa tratados e mencionados, que desemboquen nunha falta de traballo, ou derivados dunha falta de traballo</p> <p>Non haber rectificando aspectos relativos a materia xa tratados na sesión anterior ou anteriores.</p> <p>Escaso dominio da obra</p> <p>Falta de control visual e sonoro das diferentes seccións da obra, etc.</p>
4	<p>Insuficiencia do nivel preciso e aceptable segundo os criterios de avaliación de cada curso no relativo aos contidos e traballos propostos</p> <p>Falta de continuidade no desenvolvemento das pezas</p> <p>Perspectiva pobre da peza e falta dunha visión ampla</p> <p>Falta de preparación xeral</p> <p>Actitude negativa e falta de interese na materia</p>
5-6	<p>Pàrticipacion activa na clase no momento da montaje e interpretación das pezas en debate aberto ao conxunto da aula e que derive nun proceso de avance mínimo exisibile. Isto implica que o/a alumno/a ten un coñecemento mínimo da peza, que ten os apuntamentos necesarios e unha actitude de mínimo esforzo, asemade de haber unha mínima labor de lectura e comprensión dos elementos rítmico-melódicos.</p>
7-8	<p>Regularidade no traballo proposto e unha participación activa no proceso cotiá e no debate aberto derivando nunca comprensión dos aspectos das diferentes pezas, estilos e autores.</p> <p>Control aceptable da voz e da afinación en termos relativos a materia e aos diferentes aspectos dunha peza, autor, estilo e época.</p> <p>Capacidade de entoar, afinar e interpretar unha peza proposta.</p>
9-10	<p>Comprensión dos detalles musicais e do carácter e estilo da obra</p> <p>Actitude participativa en todo momento</p> <p>Realización dos traballos propostos neste caso, o alumnado debe amosar unha constancia e profundidade que debe derivar nos seguintes aspectos:</p>

- Comprensión profunda das pezas ou obras a analizar e desenvolver en cada sesión correspondente.

- Desenvolvemento da capacidade analítica, da comprensión da sintaxe musical, do aspecto discriminativo da mente analítica e a capacidade de poder afrontar, discriminar, comprender e concluir todos os aspectos formais e estruturais, motivicos e melódicos. Acabar unha correcta interpretación das pezas propostas tanto en ámbito individual como colectivo

4.1.3.3. Sistema de control de asistencia do alumnado

Co obxectivo de controlar á asistencia do alumnado ás actividades lectivas deste centro, se contabilizarán as faltas de asistencia do seguinte xeito:

O alumnado que supere ás **TRES** faltas de asistencia **trimestrais** para materias dunha sesión semanal e **CATRO** faltas de asistencia para materias de dúas sesións semanais poderá ser avaliado en cada trimestre mediante unha proba específica. O profesorado desenvolverá esta proba no horario asignado ao/á alumno/a, no caso das materias individuais. No suposto das materias colectivas o profesorado indicará ao alumnado a data e hora de realización da proba.

O profesorado das diferentes materias deberá notificar ao/á titor/a e á Xefatura de Estudos cando o seu alumnado acade o número de faltas sinalado.

A Comisión de Coordinación Pedagóxica será o órgano que resolverá as incidencias ou casos excepcionais que podan acontecer.

Materias de 1 sesión semanal: Instrumento, Piano complementario, Orquestra, Conxuntos, Novas tecnoloxías aplicadas á música, Itinerario de Fundamentos de Composición, Técnicas de Composición aplicadas á didáctica, Repentización e acompañamento, Música de cámara, Educación auditiva e vocal e Coro.

Materias de 2 sesións semanais:

Linguaxe musical (elemental e profesional), Harmonía, Análise e Historia da música.

A materia de **CORO** trátase dunha disciplina de 1 sesión semanal, polo tanto, o límite de faltas de asistencia será de **TRES**.

4.1.3.4. Procedemento de recuperación da convocatoria ordinaria

No suposto en que sexa necesario o/a alumno/a terá dereito a realizar un exame ao final do curso académico.

Consistirá nunha proba práctica, onde o/a alumno/a presentará un programa cun número de obras segundo o disposto nesta programación e proposto polo/a profesor/a para ese curso. Nela terá que demostrar acadados os obxectivos reflectidos nesta programación.

4.1.3.5. Procedementos de recuperación da convocatoria extraordinaria

Consistirá nunha proba práctica a celebrar nas datas que indique a Xefatura de Estudos do centro, na que o/a alumno/a presentará un programa segundo o reflectido no Informe da materia que se lle entregará xunto co Boletín de Cualificacións finais. Na devandita proba o/a alumno/a terá que amosar ter acadados os obxectivos reflectidos nesta programación

4.1.3.6. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual.

Amosar as adecuadas capacidades de aprendizaxe para superar o curso ao que aspira a acceder.

O profesorado titor/a será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula informando ás familias, e solicitando unha reunión do profesorado de todas as materias que cursa o/a alumno/a.

O profesorado das distintas materias informarán por escrito en relación ás capacidades de aprendizaxe e a adquisición dos obxectivos específicos reflectidos nas diferentes programacións.

No suposto de que todos os informes sexan favorables, o/a titor/a presentará a proposta á dirección do Centro que a elevará ao Consello Escolar para a súa aprobación definitiva.

5. Metodoloxía

Desenvolvemento do oído interno para o control permanente da afinación. Desenvolvemento da audición interna como elemento de control da afinación, da calidade sonora e da cor do conxunto. Práctica da lectura a primeira vista. Quencemento e vocalización. Experimentación coas posibilidades sonoras da propia voz. La

Coordinación de todos os conceptos anteriores para aplicalos á obra musical. Práctica da memoria como elemento reitor da interpretación. Adestramento do oído armónico. Actuacións en público no Conservatorio. Interpretación das obras de memoria. Interpretación de intervalos consonantes e disonantes de pouca complexidade para afianzar a afinación. Interpretación a solo ou conxunto das obras traballadas durante o curso. Práctica de lectura a primeira vista a unha parte. A anacrusa como movemento básico da práctica coral. Traballo individual na medida do posible. Desenvolvemento da igualdade nos ataques. Recoñecemento do silencio como medio imprescindible do feito musical. Traballo da fonética dos textos das obras. Traballo gradual do repertorio coral. Traballo por seccións. Interpretación de obras a unha, dúas, tres, catro ou mais voces. Coordinación de todos os conceptos anteriores e posteriores para aplicalos á obra musical.

5.1 Principios metodolóxicos

Os principios que rixen a elaboración desta programación didáctica dotándoa de coherencia e sentido son:

- **Actividade:** O carácter da especialidade de Coro require da práctica, polo que o principio de que as cousas se aprenden facéndoas vai implícito na nosa ensinanza.
- **Autonomía:** Cada alumno/a será orientado nas súas clases individuais e nos ensaios que se poidan realizar, ensinándolle a traballar de forma independente e a tomar decisións por si mesmo.
- **Creatividade:** Ao tratarse dunha ensinanza artística, toda actividade que realicemos tratará de estimular o pensamento e a imaxinación, buscando conseguir que os/as nosos/as alumnos/as non repitan soamente o que decimos e pedimos.
- **Individualización:** A nosa ensinanza da materia é individual a maior parte do tempo, algo que nos facilita que en cada clase se teña en conta a dimensión persoal e afectivo social de cada alumno ou alumna.
- **Flexibilidade e diversidade de estratexias didácticas:** Co fin de conseguir os obxectivos propostos poderemos realizar as adecuacións que fosen precisas na temporalización dos contidos.
- **Convivencia:** Nos casos en que as actividades da nosa ensinanza requiran de traballo en equipo fomentárase en todo momento un clima de cordialidade e respecto entre o alumnado.

- **Significación:** Esta será unha das vías de motivación que empregaremos, presentando o que se aprende como algo que será útil noutras situacións, que terá aplicación reais.
- **Interdisciplinariade:** Buscaremos relacionar os contidos da nosa materia cos das outras materias do currículo que cursa o noso alumnado para dotalos dunha maior significación

5.2 Métodos didácticos

Á hora de decidir os métodos didácticos para esta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes enfoques:

- **Modelo constructivista:** Tomando como idea principal que o coñecemento é unha construción persoal na que o/a alumno/a elabora significados propios a partir duns coñecementos previos, a través dunha actividade intelectual e práctica.
- **Aprendizaxe significativa:** Este modelo de aprendizaxe está moi relacionado co constructivista, xa que a adquisición de coñecemento polo/a alumno/a realízase construindo sobre os seus propios esquemas, sumando información sobre a que xa ten, que lle será útil para aplicar noutras situacións.

Para que esto se produza, debemos ter en conta ao longo de toda actividade:

- a) Que o alumnado teña unha boa actitude, algo que se consegue facéndolle ver que o que están a facer ten sentido, é dicir ten unha razón, unha finalidade, así como fomentando o bo clima de clase, a autoconfianza, etc.
- b) Que o que se ensine presente unha estrutura lóxica dentro da materia, enfocando o traballo de forma globalizadora.
- c) Que as novas aprendizaxes se relacionen cos coñecementos previos, é dicir, os contidos deben ter significatividade psicolóxica.
- d) Que sexan conscientes da importancia do estudo individual, fomentando o interese e o respecto polo hábito de estudo e ensinándolles a maneira de que ese tempo sexa eficiente.

6. Atención á diversidade

A diversidade constitúe un valor que enriquece e diversifica a realidade, esixindo no plano educativo unha maior atención por parte do profesorado.

É un feito que os/as alumnos/as que acceden a un conservatorio presentan diferenzas individuais e non todos os/as alumnos/as aprenden ao mesmo ritmo nin teñen as mesmas capacidades, polo que será labor do profesorado adecuar a práctica docente ás necesidades e características do alumnado.

Para dar resposta á diversidade, desde a clase desta materia teremos en conta as seguintes pautas:

- Traballar con materiais abertos e flexibles, que expoñan diversas estratexias para o logro dos coñecementos.
- Ter en conta as diferenzas individuais e de grupo que se detectan na avaliación inicial: os intereses dos/as nenos/as, o contacto que tiveron coas actividades, as destrezas adquiridas, etc.
- Buscar orientación externa, de ser necesario, co propio centro como mediador.
- Respetar o ritmo de aprendizaxe de cada alumno/a.
- Diversificar as actividades para lograr os obxectivos.
- Expoñer actividades de diferente dificultade e integrar aos/ás alumnos/as na máis apropiada ao seu nivel.
- Fomentar a pedagogía do éxito, é dicir, valorar os pequenos logros de cada un e considerar positivamente o seu proceso de aprendizaxe.
- Potenciar o traballo das actitudes para lograr o respecto de todos

A atención á diversidade constitúe un indicador moi positivo da saúde do noso sistema educativo, xa que un sistema que tamén intenta dar resposta a todos eses nenos e nenas con deficiencias a nivel persoal e con características cognoscitivas por encima da media, é un sistema educativo cercano ás necesidades reais do educando. Neste sentido a nosa programación didáctica intentará establecer os instrumentos necesarios, en consonancia cos outros documentos do centro, para lograr unha educación musical comprensiva e de calidade.

7. Temas transversais

A nosa materia tamén trata esta serie de elementos transversais que son abordados desde cada unha das diferentes asignaturas que comprenden o currículo das ensinanzas de réxime especial de música, e que nos dan a oportunidade de reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación.

7.1. Educación en valores

Á hora de abordar a educación en valores seguiranse as seguintes consignas:

- A **educación ambiental** tratarémola a través do coidado pola produción excesiva de sons por parte do alumnado, a concienciación sobre contaminación acústica, e a través da importancia que se lle debe de dar ao silencio como marco de calquera actividade musical.
- En canto á **educación para a saúde**, abordarémola a través da práctica corporal, aprendendo a apreciar e valorar o propio corpo e as súas posibilidades de movemento, tendo en conta e incidindo sobre a educación postural e a adquisición dun correcto tono muscular. Ademáis, a música, polos seus compoñentes afectivos, fisiolóxicos e intelectuais, tamén incide de forma positiva no equilibrio persoal e anímico das persoas.
- No referente á **educación para a igualdade de sexos**, partiremos de que a música non está relacionada co sexo do alumnado, e de que toda actividade musical en grupo partirá do principio de integración, de colaboración e de respecto mutuo entre os integrantes da clase independentemente do sexo ao que pertencen.
- A **educación para a paz e a tolerancia** traballarase a partir de pezas doutras culturas e das relacións que se establezan coas persoas da contorna.
- A **educación para o lecer** traballarase a partir do concepto productivo do ocio, a través da asistencia a concertos, audicións, recitais e outras actividades culturais, ademáis de fomentar a escoita de música e a lectura de libros relacionados co traballado en clase.
- En canto á **educación do consumidor** trataremos que o alumnado adquira unha actitude crítica ante o fenómeno musical, axudándolles a forxar un criterio á hora de decantarse por diferentes versións, e propiciando dese modo un aumento da súa capacidade de elección á hora de consumir música.
- Para rematar, a **educación moral e cívica** abordarémola ao ter presente o respecto ás normas e a necesidade da súa existencia como poden ser á hora de tocar en grupo: a entrada simultánea, o mantemento do plano sonoro adecuado, a actitude de escoita e respecto aos demais... Todas estas normas estarían referidas aos compañeiros, ao material da aula, ao/á profesor/a, etc.

7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

Hoxe en día é difícil pensar nun modelo pedagóxico que non se complemente cos recursos tecnolóxicos, permitindo unha formación máis completa e posibilitando unha renovación na pedagogía e na didáctica. A educación ten que avanzar ao paso da sociedade co fin de enriquecerse mutuamente.

As TIC's ofrécennos diversidade de recursos de apoio á ensinanza (material didáctico, entornos virtuais, internet, blogs, wikis, webquest, foros, chat, mensaxerías, videoconferencias, e outros canais de comunicación e manexo de información) desenrolando creatividade, innovación, entornos de traballo colaborativo, promovendo o aprendizaxe significativo, activo e flexibl

8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Segundo o establecido no Proxecto Educativo de Centro en referencia ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas:

A. Terán a consideración de actividades complementarias as organizadas durante o horario escolar polo Conservatorio, dacordo cos seus proxectos e programacións e que teñen un carácter diferenciado das actividades propiamente lectivas, polo momento, espacio ou recursos que utilizan.

Son actividades complementarias fixas as seguintes:

- Audicións
- Concertos trimestrais e finais
- Aqueloutras que así o determine o centro a traves dos órganos competentes.

B. Terán a consideración de actividades extraescolares as encamiñadas a potenciar a apertura do centro ó seu entorno e á procura da formación integral do alumnado. As actividades extraescolares realizaránse, sempre que sexa posible, fora do horario lectivo, terán carácter voluntario para o alumnado e buscarán a implicación activa de toda a comunidade educativa.

Son actividades extraescolares as seguintes:

- Os intercambios educativos/culturais con outros centros
- As viaxes, excursións ou saídas culturais
- Os cursos ou cursiños
- Aqueloutras que así o determine o centro a traves dos órganos competentes.

C. Poderanse organizar outras actividades no centro a proposta de calquera membro da comunidade educativa que sexan de interés tanto para o centro coma para os destinatarios aos que vai dirixida. En calquera caso as propostas doutras actividades deberán seguir os puntos enumerados anteriormente no apartado que corresponda.

O alumnado do centro terá o dereito de asistir, aínda que non a obriga, ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas que se organicen dende os distintos Departamentos, agás nas audicións, onde si deberán participar.

8.1. Actos institucionais

Dende hai xa varios cursos académicos temos xa institucionalizados unha serie de concertos, de xeito que pasaran a formar parte da programación estable do centro. Seguindo esta liña de continuidade, as posibles participacións do alumnado do centro sería nos seguintes actos:

- Concerto de Santa Cecilia: Terá lugar ao redor do 22 de novembro de cada ano.
- Concerto de Nadal : a celebrar na dúas semanas anteriores ás vacacións de Nadal.
- Concerto das Letras Galegas: coincidindo coa celebración desta data no mes de maio de cada ano.

- Concerto Fin de Grao: a celebrar a finais do mes de maio de cada ano, en ocasións coincidindo co Concerto das Letras Galegas.
- Concerto de Fin de Curso: a celebrar antes da avaliación final do curso.

Ademais das actividades que se realicen no seo do propio centro, intentarase celebrar concertos en salas ou espazos que permitan unha maior proxección da nosa tarefa profesional.

8.2. Cursos e clases maxistras

Os cursos e clases maxistras que se desexen organizar, unha vez propostos no departamento correspondente trasladaranse ao Claustro de profesores e Consello Escolar onde se debaterán, e se son autorizados pasarán a ter a consideración de actividades extraescolares ou complementarias do centro.

No caso de que os diferentes departamentos teñan algunha proposta, esta deberá ser tratada no mes de setembro para ser incluída na Programación Xeral Anual. As propostas posteriores a esta data, poderán terse en conta, sempre que sexan autorizadas polo Consello Escolar.

8.3. Audicións

Atendendo ao que se contempla nos currículos de Grao Elemental e de Grao Profesional, o centro organizará audicións públicas de alumnos/as que se celebrarán de forma continuada ao longo do curso.

O centro organizará dous ou tres períodos de audicións anuais, nas que o alumnado deberá participar como mostra do traballo realizado na clase, interpretando a ou as obras que o/a seu/súa profesor/a lle asigne, sexa en grupo ou como solista.

8.4. Outros

O centro colabora con entidades públicas e privadas participando en eventos organizados por estes, ou ben polo Concello de Vilagarcía de Arousa a través dos distintos departamentos ou Concellerías. O profesorado poderá propoñer alumnado para a súa inclusión nestas actividades.

9. Secuenciación por cursos

A continuación desenvólvese a programación didáctica da materia do grao profesional por cursos.

9.1. Curso: 1º, 2º, 3º, 4º, 5º, e 6º de grao profesional

9.1.1. Obxectivos

- Na materia de coro o alumnado deberá de acadar os seguintes obxectivos co fin de adquirir un coñecemento que lle permita desenvolver e complementar aqueles conceptos xa establecidos en outras materias. Deste xeito contribúese á relación interdisciplinares das distintas materias e niveis.
- Afinar correctamente todas as obras propias do curso tanto de forma individual como colectiva.
- Medir correctamente todas as obras propias do curso tanto de forma individual como colectiva.
- Manter o pulso de forma homogénea tanto de forma individual como formando parte dun grupo.
- Coñecer e manexar correctamente as indicacións de dinámicas, agónicas, fraseo e articulación.
- Coñecer e manexar correctamente as claves correspondentes á súa voz.
- Coñecer e interpretar correctamente os xestos básicos do/a director/a.
- Adquirir un hábito de estudo que permita un aproveitamento efectivo do traballo realizado.
- Amosar interese pola adquisición de coñecementos.
- Valorar o silencio como medio indispensable para ter unha concentración, como medio para escoitar as outras partes, e como disciplina de grupo e de traballo.
- Asimilar como propias as pautas de comportamento que implica o feito de realizar unha actividade musical.
- Realizar actuacións en público no Centro como fin lóxico do traballo realizado.
- Desenvolver a memoria como elemento reitor da interpretación das obras.
- Respirar con eficacia técnica e interpretativa.
- Conseguir unha apertura natural e relaxada da boca.
- Adquirir unha relaxación que permita coñecer e controlar o propio corpo.
- Asistir aos ensaios extraordinarios que fosen necesarios para a preparación dos concertos públicos.
- Ser consciente da importancia que teñen as normas e regras que rexen a actividade musical de conxunto, e aceptar a responsabilidade que, como membro dun grupo, contráese coa música e cos compañeiros.
- Prácticas as obras de memoria na clase e nas audicións ou concertos.
- Valorar a práctica coral como un proceso de aprendizaxe imprescindible para un

futuro exercicio profesional.

- Coñecer a través da práctica coral, obras de diversas épocas e estilos adecuadas ao seu nivel.
- Traballar o desenvolvemento dun oído armónico.
- Desenvolver un criterio musical que lle permita valorar as súas propias interpretacións e as dos demais.
- Ler a primeira vista cunha soltura que permita a montaxe fluída das obras.
- Darse conta da importancia de escoitar ao conxunto, e de integrarse no mesmo para contribuír á unidade sonora.
- Chegar a un nivel de autovaloración que permita ao/á alumno/a corrixirse e perfeccionar nas cuestións técnicas e interpretativas da obra.
- Adquirir un nivel suficiente de técnica vocal que permita interpretar correctamente as obras programadas.
- Comprender todos os xestos da técnica de Dirección.
- Recoñecer a importancia de escoitar o conxunto e de integrarse no mesmo para contribuír á unidade sonora.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.

9.1.2. Contidos

- Afinación. Empaste.
- Precisión rítmica e control do pulso.
- Relaxación.
- Texto Respiración.
- Articulación, fraseo, dinámica e agónica.
- Práctica de coro.
- Práctica en cuarteto e práctica a solo.
- Técnica vocal. Memoria.
- O estudo da música como formación profesional.
- Homofonía.e polifonía.
- Reacción e comprensión ante as diferentes anacrusas e xestos do director.
- O concepto de estilo e a súa aplicación á interpretación.
- Repentización a unha ou máis voces.
- Técnica vocal.

9.1.3. Criterios de avaliación

- Reproducir a solo, duo, trio ou cuarteto -ou a correspondente repartición- calquera das obras programadas durante o curso tanto na clase, como nos exames. Mediante este criterio trátase de valorar a seguridade para interpretar a propia parte, xunto coa integración equilibrada do conxunto. Evaluase tamén a capacidade de articular e afinar con corrección, así como o resultado do traballo persoal e colectivo do alumnado nas obras propostas.
- Reproducir calquera das obras programadas durante o curso en conxunto de tres

ou máis membros por corda. Este criterio trata de avaliar a capacidade para adecuar todos os elementos da interpretación á eficacia do conxunto e a actitude de colaboración entre os participantes.

- Repentizar obras homofónicas dun nivel propio do grao profesional, e de claros contornos tonais. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de relacionar a afinación co sentido tonal e a destreza de lectura á vista.
- Repentizar unha obra polifónica de carácter contrapuntístico dun nivel propio do grao profesional. Trátase de avaliar a capacidade de integración na lóxica do discurso musical a través dos xogos imitativos.
- Preparar unha obra en grupo, sen a dirección do profesorado. Este criterio trata de valorar a capacidade para aplicar os coñecementos dos elementos que interveñen na interpretación de xeito adecuado co estilo elixido.
- Entoar acordes a catro voces en estado fundamental e nas súas inversións a partir do diapasón ou de unha nota dada ao piano, ampliando progresivamente a dificultade e variando o son de referencia. Con este criterio trátase de avaliar a capacidade para que cada membro do coro pense nun tempo mínimo o son que lle corresponde e o reproduza de forma afinada.
- Interpretar as obras de todo o curso con intelixibilidade e coherencia musical. Este criterio trata de valorar a capacidade de comprensión das obras.

9.1.3.1. Mínimos esixibles

- Precisión rítmica e control do pulso
- Entonación e afinación correctas
- Domínio da súa propia voz no conxunto da obra (entradas, o sentido da frase, a afinación, pregunta-resposta si é o caso), en cuarteto ou na repartición correspondente.
- A respiración relativa ao aspecto fisiolóxico (Diafragma, posición correcta, proxección do son, etc), e relativa ao aspecto fraseolóxico (cando se debe respirar e cando non, cando se pode respirar e cando non)
- Pronunciación intelixible e correcta do texto
- Evidencia dunha cuidada preparación
- Asistencia ao examen trimestral.

9.1.3.2. Criterios de cualificación

Á hora de avaliar, teranse en conta os seguintes criterios:

ASISTENCIA E ACTITUDE: 20% DA PUNTUACIÓN

- Respecto polo repertorio que se interpreta.
- Respecto cara aos compañeiros e cara ao/a profesor/a.
- Responsabilizarse do coidado do material e asistencia a clase co mesmo
- Puntualidade e asistencia a clase.
- Curiosidade por adquirir a maior información posible.

- Participación de bo grado e prontitude en todas as actividades do coro.
- Relaxación activa.
- Actitude autocrítica que desenvolva un criterio escrupuloso de valoración musical.
- Adquisición progresiva de seguridade persoal no exercicio da práctica coral.

APROVEITAMENTO: 20% DA PUNTUACIÓN

- Atención e aplicación habitual das indicacións do/a director/a
- Responsabilizarse de estudar na casa.

EXAMES: 60% DA PUNTUACIÓN

- Asistencia aos exames propostos na avaliación do centro con total aproveitamento dos contidos e obxectivos da materia.

Nota: estes criterios son complementados có establecido no anexo 4.1.3.2 quedando sintetizado en dous baremos, 40% para o anexo mencionado donde se engloban os dous primeiros criterios establecidos neste apartado, e 60% para o examen. Tamén será tido en conta, dadas as circunstancias, a diferenza de idade e de nivel de estudos da diversidade de alumnado coincidente na materia de coro.

9.1.4. Recursos didácticos

Repertorio orientador:

- Obras escritas (o transcritas) para coro de voces mixtas a 2, 3 ou 4 partes, a capela ou para coro con acompañamento instrumental de diferentes estilos, autores e épocas da música occidental.
- Obras populares do patrimonio galego ou de ámbito internacional arranxadas para o caso.
- Neste caso o repertorio será variable e adecuado ao nivel.

10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Seguindo as instrucións que se recollen no artigo 2º da orde do 8 de Febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, e que indican que “[...]a avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da intervención educativa[...]”, este departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe (que se desenvolveu no apartado correspondente de cada curso), da programación didáctica e da nosa labor docente.

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estas ideas e propostas de mellora serán incluídas na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Dende o Departamento da materia para avaliar a nosa programación didáctica teremos en conta os seguintes aspectos:

- **Obxectivos:** Adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do Proxecto Educativo do Centro
- **Contidos:** Validez na súa elección con respecto aos obxectivos plantexados e adecuación ao nivel do alumnado
- **Actividades:** Atención á diversidade das capacidades e adecuación aos intereses do alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe
- **Criterios metodolóxicos:** A adecuación e coherencia dos mesmos
- **Os medios e recursos:** Avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.
- **A avaliación:** Comprobarase a idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, técnicas e procedementos, así como entre os criterios de avaliación, contidos e obxectivos
- **Alumnado:** A relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

11.Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trataranse todos estes puntos ademais dos que o profesorado considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.

12.ANEXOS

12.1.Probas de acceso 1º de grao profesional

12.1.1.Normativa Xeral

*(Extracto do Decreto 203/2007, do 27 de setembro. DOG do 31 de outubro de 2007):
Artigo 11º.- Acceso ó primeiro curso de Grao Profesional.*

Para acceder ó primeiro curso das ensinanzas profesionais de música cumprirá superar unha proba específica de acceso. Mediante esta proba valorarase a madurez, as aptitudes e os coñecementos para cursar con aproveitamento as ensinanzas profesionais, de acordo cos obxectivos establecidos neste decreto.

A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria regulará o procedemento de acceso ó primeiro curso, que se axustará o disposto nos puntos seguintes.

Para todas as especialidades, agás para a de canto, a devandita proba consistirá en:

- Interpretación, no instrumento da especialidade que opte, de tres obras pertencentes a distintos estilos, das cales, como mínimo, unha deberá interpretarse de memoria. Este exercicio cualificarase de cero a dez puntos, e cumprirá unha cualificación mínima de cinco puntos para o superar.
- Exercicio para avaliar a capacidade auditiva do alumnado e os seus coñecementos teóricos e prácticos da linguaxe musical. Este exercicio cualificarase de cero a dez puntos e cumprirá unha cualificación mínima de cinco puntos para o superar.

A puntuación definitiva da proba citada nos puntos anteriores será a media ponderada da cualificación obtida en ambos exercicios. Para estes efectos ponderarase o primeiro deles nun 70% e o segundo nun 30%.

A superación da proba de acceso faculta exclusivamente para se matricular no curso académico en que fose convocada.

(Extracto da Orde do 28 de xullo de 2008, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música):

Capítulo II. Artigo 5º. (...)O número máximo de probas de acceso a grao profesional que poderá realizar cada aspirante é de catro: dúas convocatorias ó primeiro curso e outras dúas convocatorias a calquera outro curso que non sexa o primeiro. Para estes efectos, non se computarán as probas nas que se obtivera a puntuación mínima establecida para o acceso.

Capítulo III. Artigo 9º. Os/As aspirantes deberán presentarse para a realización de cada exercicio provistos do DNI ou documento fidedigno acreditativo da súa identidade e do xustificante da matrícula, así como das partituras orixinais para a súa interpretación perante o tribunal. No caso de que a proba de acceso requira da participación dalgún

tipo de acompañamento musical, ben sexa pianístico ou para música de cámara, este correrá a cargo do/a aspirante á praza.

Capítulo III. Artigo 10º. Os/As aspirantes serán convocados para a proba nun único chamamento, e excluírase del quen non compareza. Non obstante poderanse considerar os casos de forma maior, debidamente xustificadas e apreciadas polo tribunal, para os efectos dun posterior chamamento. A non asistencia á proba suporá a perda da correspondente convocatoria.

12.2. Probas de acceso a outros cursos do grao profesional (2º, 3º, 4º, 5º e 6º cursos)

12.2.1. Normativa Xeral

(Extracto do Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música)

Artigo 12º.- Acceso a outros cursos

Poderase acceder a calquera outro curso das ensinanzas profesionais sen ter cursado os anteriores sempre que, a través dunha proba, a persoa aspirante demostre posuír os coñecementos necesarios para cursar con aproveitamento as ensinanzas correspondentes.

A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria deberá regular o procedemento de acceso a calquera outro curso, que se axustará ao disposto nos puntos seguintes.

Esta proba constará de dous exercicios:

1. Interpretación, no instrumento, de tres obras de diferentes estilos, do nivel correspondente ao curso inmediatamente anterior ao que se opte, e das cales, como mínimo, unha deberá interpretarse de memoria. Este exercicio cualificarase de cero a dez puntos, e cumprirá una cualificación mínima de cinco puntos para o superar.

2. Exercicio teórico-práctico para valorar os coñecementos das materias dos cursos anteriores a que se opte. Este exercicio cualificarase de cero a dez puntos, e cumprirá una cualificación mínima de cinco puntos para o superar.

A puntuación definitiva da proba citada nos puntos anteriores será a media ponderada da cualificación obtida en ambos os exercicios. Para estes efectos ponderarase o primeiro deles nun 70 por cento, e o segundo nun 30 por cento.

A superación da proba de acceso faculta exclusivamente para se matricular no curso académico en que fose convocada.

(Extracto da Orde do 28 de xullo de 2008 pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música)

Capítulo III. PROBAS DE ACCESO

Artigo 9º.-

Os/As aspirantes deberán presentarse para a realización de cada exercicio provistos do DNI ou documento fidedigno acreditativo da súa identidade e do xustificante da

matrícula, así como das partituras orixinais para a súa interpretación perante o tribunal. No caso de que a proba de acceso requira da participación dalgún tipo de acompañamento musical, ben sexa pianístico ou para música de cámara, este correrá a cargo do/a aspirante á praza.

12.2.2.Exame

Os/As alumnos/as deberán interpretar catro obras de diferentes estilos e alomenos unha delas de memoria, presentando unha copia das mesmas para o tribunal, escollidas do repertorio establecido para o curso vixente. Os contidos específicos desta proba serán os do mesmo curso desta programación.

A proba constará de un máximo de 45 m e dun mínimo exisibile e equivalente a temporalización establecida polas obras presentadas.

12.2.3.Criterios de avaliación

Son os establecidos 9.1.3 adecuados ao nivel do curso anterior do/a aspirante

Nota:

O/A aspirante deberá entregar ao tribunal unha lista e copia das obras que vai interpretar.

12.2.4.Repertorio

O repertorio do curso ao que se desexe acceder será o correspondente ao do curso académico vixente. É dicir; ao repertorio que foi traballado ao longo do curso.